

# Allemansrätten

Du får gå, jogga och cykla fritt i skog och mark, så länge du inte orsakar skada. Att ta vägen över en annans tomt är inte tillåtet, det kan betraktas som hemfridsbrott.

Det är tillåtet att tälta i naturen så länge du inte stör eller förstör, men vill du tälta längre än en natt, om ni är en stor grupp eller om du vill tälta i närheten av ett boningshus bör du fråga markägaren om lov.

Att göra upp en lägereld går bra, men det är förbjudet att elda när det är torrt och finns risk för att brand kan sprida sig. Små fältkök får däremot alltid användas. Elda på en säker plats och aldrig direkt på klipp hållar. Hällarna spricker lätt sönder, en skada som inte går att reparera.

Du får plocka grenar, kottar och pinnar på marken som bränsle till elden, men ingenting från levande träd.

Hundar måste hållas kopplade i naturen mellan 1 mars och 20 augusti. Då är djurlivet som känsligast och många djur har sina ungar.

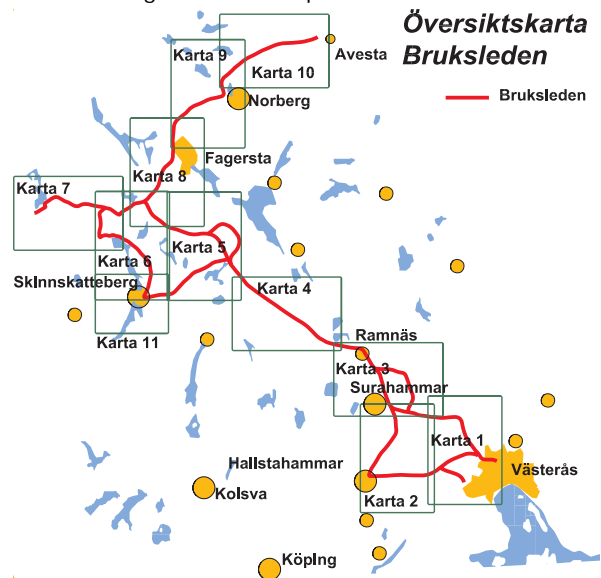
Att rida i skog och mark ingår i allemansrätten, men det är bara tillåtet om du inte orsakar någon skada. Särskilt under vår och höst då marken är blöt och mjuk gäller det att välja rätt väg. Att rida på vandringsleder och andra iordninggjorda stigar är inte att rekommendera då de upprättats för att ta sig fram till fots.

Lämna inte kvar något skräp i naturen! Både djur och människor kan skada sig på krossat glas, kapsyler, plastpåsar och rostiga burkar. Dessutom förstör det upplevelsen för nästa person som kommer till platsen.

Broschyren är framtagen inom ett projekt där statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt är medfinansier för genomförandet.

# Bruksleden

Genom Västmanland, från Västerås i söder till Avesta och Malingsbo i norr, sträcker sig Bruksleden. Från Mälardalens slätter kan du vandra norrut in i Bergslagens djupa skogar och böljande terräng. Leden passerar ett omväxlande natur- och kulturlandskap där små brukssamhällen med spännande historia och många sevärdheter utgör ett karakteristiskt inslag. Skogsterräng blandas med blomstrande ängsmarker, ödsliga myrar, glittrande sjöar och kalkrika områden med spännande växtlighet. Flera större vattendrag, som Kolbäckån med Strömsholms kanal, korsar också genom landskapet.



## Etapper

Bruksleden är 25 mil lång och indelad i 27 etapper med varierande längd. De flesta börjar och slutar vid en rastplats med vindsydd eller en raststuga. I skogen är leden markerad med orange färg på träd och stolpar.

## Vatten och ved

Vattenkällor finns på några ställen längs leden. Vattenkvaliteten i dessa källor kontrolleras inte. Därför är de inte utmärkta på kartorna och det rekommenderas att du bär med dig eget vatten. Ved finns i allmänhet inte utlagd vid vindsydd och raststugor.

## Ansvar

Ansvarig för Bruksleden är de kommuner leden passerar, Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Skinnskatteberg, Fagersta och Norberg. Kontakta: [info@bruksleden.se](mailto:info@bruksleden.se)

[www.bruksleden.se](http://www.bruksleden.se)



# Bruksleden Etapp 26

Lillsjön - Tråbacken 4 km



2006

## Ettappbeskrivning

Bruksledens sista etapp är en kort och relativt lättvandrad sträcka där du mestadels går längs skogsstigar men även en bit på grusväg.

Etappen startar vid Lillsjön och du kommer direkt in i Bredmossens naturreservat. Bredmossen är en välutvecklad välvd högmosse, bevuxen med hållmarkstallskog. Efter några hundra meter kommer du upp på Bredmossberget från vilket du kan se delar av mossen mellan träden. Genom reservatets södra del går Bruksleden längs en fin och lättvandrad skogsstig.

Ca 1 km innan Tråbacken passerar du norr om Bjurfors. Här fanns under medeltiden en järnmalmshytta. Den blåstes ner 1660 och ersattes med ett mässingsbruk. Man producerade i huvudsak mässingstråd. Idag återstår en herrgård och en arbetarbostad vid etappmålet Tråbacken. Bostaden användes troligen av träddragare som arbetade i Bjurfors träddrageri. Huset innehöll 4 bostäder om ett rum vardera och hade jordgolv ännu in på 1900-talet.

Framme vid Tråbacken har du nått Bruksledens nordligaste punkt.



## Rastplatser

Vid Lillsjön där etappen startar ligger en badplats med stora gräsytor och gott om parkeringsplatser. Här finns bryggor, omklädningshytter, toaletter, bord och bänkar mm.



Badplatsen vid Lillsjön

## Kommunikationer

Vid Lillsjön finns gott om plats att parkera. Ca 2 km sydöst om Lillsjön, vid väg 68 finns en busshållplats för buss 500. Den kan du åka mot Avesta eller Norberg - Fagersta - Skinnskatteberg - Köping. Bussen går både på vardagar och på helger.

Buss nr 500 stannar även vid Tråbacken.

Information om bussar finns på Västmanlands lokaltrafiks hemsida: [www.vl.se](http://www.vl.se). Du kan även ringa trafikupplysningen: 0774 - 410 410

Information om tågtrafiken hittar du på [www.tagibergslagen.se](http://www.tagibergslagen.se)

## Kartor

Bruksledens delkarta nr 10 täcker aktuell etapp. Utöver den kan du använda Lantmäteriets terrängkarta 12G SV Avesta i skala 1:50 000.

## Bredmossens naturreservat

Syftet med reservatet är att bevara myrområdet och den omgivande kantskogen. Vegetationen inom området ska få utvecklas fritt.

Myrkomplexet domineras av en välutvecklad, välvd högmosse med ett nästan sammanhängande lagkär runt om. Myren är växtgeografiskt intressant eftersom den ligger vid den biologiska norrlandsgränsen. Här finns därför både sydliga och nordliga arter. I nordöstra delen finns ett rikkär med artrik flora. Bland annat växer här gräsull, dvärglumner, korvskorpionmossa och blodskedmossa.

Berggrunden i området innehåller omväxlande urberg, grönsten och glimmerskiffer. Strax söder och sydväst om myren ligger ett par framträdande bergklackar, Bredmossberget och Tjäderberget.



## Myrar

Myrar uppkommer då växtrester genom hög markfuktighet inte bryts ner utan ansamlas och bildar torv. Det kan ske genom att sjöar växer igen eller genom att fastmark försumpas eller översvämmas. Myrar brukar delas in i mossar och kärr.

Mossarna är ofta välvda och har en fattig vegetation. Det beror på att de får allt sitt vatten direkt genom nederbörden som är fattig på näringsämnen. Vegetationen utgörs i regel av ris, såsom ljung, kråkris och skvattram och vitmossor. Tallskog förekommer ibland på mossarna. Mossar omges ofta av en blöt kantzon, en s k lag med kärrvegetation.

Kärren får en del av sitt vatten från omgivningarna. Detta medför att vegetationen blir rikare då det vattnet är mer näringsrikt än regnvatten. Starr- och gräsarter är vanliga och vitmossor saknas ofta. Berggrunden utefter Bruksleden är oftast fattig på näringsämnen. Kärrens vegetation är därför till största delen fattig. I trakter med kalk i berggrunden utvecklas ibland extremrikkär med rik vegetation.